

FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o. Varaždin

Politika upravljanja rizicima

Dokument pripremile:	<ul style="list-style-type: none">▪ Hana Horvat, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.▪ Martina Rončević, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.▪ Snježana Mihinjač Horvat, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.
Dokument odobrile:	<ul style="list-style-type: none">▪ Snježana Mihinjač Horvat, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.▪ Martina Rončević, FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.
Datum izrade:	10. lipnja 2009.
Datum zadnje izmjene:	2. siječnja 2023.
Oznaka dokumenta:	FMVR.RISK.002
Naziv datoteke:	FMVR RISK 002_Politika Upravljanja Rizicima_V6.DocRISK.002_Politika

U skladu s odredbama Zakona o tržištu kapitala, Uredbe (EU) 2019/2033 o bonitetnim zahtjevima za investicijska društva i Pravilnika o upravljanju rizicima, adekvatnosti kapitala, likvidnosti i korištenju mogućnosti i diskrecijskih prava iz Uredbe (EU) 2019/2033, Uprava FIMA-VRIJEDNOSNICA d.o.o. dana 2. siječnja 2023. godine donosi sljedeći interni akt:

POLITIKA UPRAVLJANJA RIZICIMA

Uvodne odredbe

Članak 1.

Svrha propisivanja Politike upravljanja rizicima Društva jest provođenje Strategije upravljanja rizicima.

Politikom upravljanja rizicima propisuju se i postupci i mjere upravljanja pojedinim rizicima.

U dodacima ovog dokumenta pobliže su određeni postupci mjerenja i upravljanja tržišnim, operativnim i kreditnim rizicima, rizikom izloženosti faktorima K, likvidnosnim rizikom i rizicima unutar informacijskih sustava.

Određivanje sklonosti preuzimanja rizika

Članak 2.

Sklonost preuzimanja rizika jest razina rizika kojeg Društvo smatra prihvatljivim preuzeti u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom okruženju.

Sklonost preuzimanja rizika obuhvaća određivanje namjere za preuzimanje rizika kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja razine rizika koje Društvo smatra prihvatljivim.

Utvrđivanje sklonosti preuzimanja rizika proizlazi iz prirode poslovanja Društva, ključnih poslovnih procesa/aktivnosti, prevladavajućih i projiciranih ekonomskih i tržišnih uvjeta, njihovog utjecaja na ključne procese/aktivnosti Društva, zatim iz strukture pozicija u okviru knjige pozicija kojima se ne trguje te pozicije vanbilančne evidencije, raspoloživosti informatičke podrške i automatizacije ključnih poslovnih procesa i sl.

Sukladno Strategiji upravljanja rizicima, a uvažavajući poslovnu strategiju i poslovne ciljeve, Društvo utvrđuje umjerenu (prosječnu) sklonost preuzimanju rizika, pri čemu je konačna ocjena donijeta uzevši u obzir sklonost Društva preuzimanju svakog pojedinog rizika, kako je definirano Strategijom upravljanja rizicima Društva.

Umjerena (prosječna) sklonost preuzimanju rizika odražava se u cilju Društva da regulatorni kapital Društva iznosi najmanje 120% zahtjeva za minimalni inicijalni kapital Društva kako je definiran Zakonom o tržištu kapitala.

Metodologija utvrđivanja i procjenjivanja rizika

Članak 3.

Upravljanje rizicima je skup postupaka i metoda za utvrđivanje, mjerenje odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući i izvještavanje o rizicima kojima je investicijsko društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

Metodologija utvrđivanja i procjenjivanja rizika predstavlja dio ukupnog sustava upravljanja rizicima kojima Društvo identificira rizike kojima jest izloženo ili bi moglo biti izloženo, procjenjuje intenzitet utjecaja rizika te njihov potencijalni utjecaj na kontinuitet poslovanja Društva i ostvarenje postavljenih poslovnih ciljeva.

Članak 4.

Za utvrđivanje i procjenu utjecaja rizika kojima Društvo jest ili bi moglo biti izloženo se koristi:

1. Procjena financijskog i poslovnog položaja Društva, a koje obuhvaća:
 - procjenu bilančnog stanja Društva,
 - procjenu budućih operativnih i drugih prihoda i troškova društva,
2. Analiza vanjskog okruženja Društva,
3. Analiza poslovnih procesa i kritičnih točaka u poslovnim procesima,
4. Analiza odjela upravljanja rizicima pri plasmanu novog proizvoda/usluge/instrumenta/tržišta
5. Analiza povijesnih informacija i iskustava,
6. Redovni kolegiji Uprave i zaposlenika Društva,
7. Izvještaji kontrolnih funkcija,
8. Ostale interne evidencije i izvještaji.

Članak 5.

Metodologija utvrđivanja i procjenjivanja pojedinih rizika pobliže su određeni u pripadajućim dodacima Politike upravljanja rizicima i čine njen sastavni dio.

Postupci za ovladavanje i praćenje rizika

Članak 6.

S ciljem ovladavanja i praćenja rizika, a uzimajući u obzir profil rizičnosti Društva Uprava Društva je donijela odluku o uspostavljanju kontrolnih funkcija i to funkcije upravljanja rizicima i funkcije praćenja usklađenosti s relevantnim propisima (Compliance).

Postupci za ovladavanje i praćenje pojedinim rizicima definirani su u okviru dodataka ovoj Politici i to:

Postupci za ovladavanje i praćenje tržišnim rizikom određeni su Dodatkom 1. ove Politike – Postupci mjerenja i upravljanja tržišnim rizikom.

Postupci za ovladavanje i praćenje operativnih rizika određeni su Dodatkom 2. ove Politike – Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizicima.

Postupci za ovladavanje i praćenje kreditnog rizika određeni su Dodatkom 3. ove Politike – Postupci mjerenja i upravljanja kreditnim rizikom.

Postupci za ovladavanje i praćenje likvidnosnog rizika određeni su Dodatkom 4. ove Politike – Postupci mjerenja i upravljanja likvidnosnim rizikom.

Postupci za ovladavanje i praćenje rizicima koje investicijsko društvo može predstavljati za klijente, tržište i samo društvo (tzv. faktori K) određeni su Dodatkom 5. ove Politike – Postupci mjerenja i upravljanja rizicima koje investicijsko društvo može predstavljati za klijente, tržište i samo društvo (tzv. faktori K).

Postupci za ovladavanje i praćenje rizika unutar informacijskih sustava određeni su Dodatkom 6. ove Politike – Postupci mjerenja i upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava.

Procedure i mjere u slučaju odstupanja od primjene usvojenih politika i postupaka

Članak 7.

Pri utvrđenim odstupanjima od primjene usvojenih politika i postupaka pokreće se proces eskalacije na način da se:

1. promptno utvrđuju relevantne okolnosti odstupanja,
2. izvještavaju Upravu Društva i funkciju praćenja usklađenosti s relevantnim propisima (*compliance*) o odstupanjima u poslovnim procesima,
3. dokumentiraju odstupanja u evidenciji koju vodi i čuva Društvo,
4. promptno predlažu i usvajaju preventivne i prema potrebi dodatne detektivne mjere internih kontrola u relevantnim poslovnim procesima neophodne za unapređenje uočenih nedostataka,
5. poduzimaju ostale mjere i radnje u cilju eliminacije odstupanja,
6. dokumentiraju usvojene predložene mjere i postupke u internoj dokumentaciji poslovnih procesa te u ostalim relevantnim internim aktima Društva.

Članak 8.

Za dokumentiranje odstupanja od primjene usvojenih politika i postupaka zadužena je i evidencijom upravlja osoba zadužena za upravljanje rizicima.

Evidencija iz prethodnog stavka mora biti na zahtjev dostupna osobama koje provode interne kontrole u Društvu i drugim nadzornim tijelima prema Zakonu o tržištu kapitala.

Mjere u slučaju kriznih situacija

Članak 9.

Krizna situacija predstavlja izloženost neuobičajeno visokom stupnju rizika koji odstupa od umjerene sklonosti Društva za preuzimanje rizika ili predstavlja rizik s kojim se Društvo ne susreće u svojem uobičajenom odvijanju poslovnih aktivnosti, a koji svojom pojavom mogu značajnije ugroziti kontinuitet poslovanja Društva i/ili izazvati značajni iznos umanjenja prihoda, vlastitog kapitala, smanjenja tržišnog udjela ili izazvati značajne troškove koji mogu opteretiti kontinuitet poslovanja.

Članak 10.

Svi zaposlenici Društva odgovorni su za postupke detekcije kriznih situacija iz područja svojih nadležnosti.

Članak 11.

Svi zaposlenici Društva ovisno o poslovima koje obavljaju odgovorni su za promptno izvještavanje funkcije upravljanja rizicima i Uprave o nastupu krizne situacije.

Članak 12.

Uprava Društva, funkcija upravljanja rizicima te prema potrebi zaposlenici Društva organizacijske cjeline u kojoj je nastala krizna situacija neposredno su uključeni u proces eliminacije iste.

Uprava može mjere i postupke za eliminiranje kriznih situacija dokumentirati u obliku zapisnika.

Organizacijska pravila procesa upravljanja rizicima

Članak 13.

Proces upravljanja rizicima uspostavljen je s obzirom na vrstu, opseg i složenost investicijskih usluga i aktivnosti koje društvo pruža i obavlja.

Cilj procesa upravljanja rizicima jest redovito i pravovremeno utvrđivanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući izvještavanje o rizicima kojima je investicijsko društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

Članak 14.

Nositelj procesa upravljanja rizicima je funkcija upravljanja rizicima čije su ovlasti i odgovornosti definirane internim aktima Društva.

Članak 15.

Aktivnosti funkcije upravljanja rizicima obuhvaćaju, ali nisu isključivo ograničeni na:

- pravovremenu identifikaciju i utvrđivanje rizika kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju zbog promjena okolnosti/okruženja u kojima Društvo posluje, promjene ključnih ciljeva Društva, uvođenje novih proizvoda i usluga ili zbog drugih relevantnih okolnosti,
- procjenu i mjerenje relevantnih rizika i intenziteta njihovog utjecaja na poslovanje Društva,
- praćenje i nadzor relevantnih rizika,
- kontroliranje izloženosti rizicima,
- izvještavanje Uprave Društva i relevantnih nadzornih tijela,
- druge relevantne aktivnosti i zadatke kojima se izloženost Društva usklađuje s iskazanom sklonosti Društva za preuzimanje rizika.

Članak 16.

Jednom Članu Uprave Društva dodjeljuje se djelokrug poslova nadzora i upravljanja rizicima, a istome neposredno odgovara funkcija upravljanja rizicima.

Članak 17.

Društvo je obvezno osigurati odgovarajuća informatička rješenja, obrazovne i druge neophodne resurse za omogućavanje učinkovitog i kontinuiranog poslovanja funkcije upravljanja rizicima.

Društvo je obvezno osigurati ljudske resurse koji mogu stručno i profesionalno obavljati funkciju upravljanja rizicima.

Članak 18.

Funkcija Upravljanja rizicima dužna je uspostaviti sustav redovnog izvještavanja Uprave Društva u pisanom obliku te organizirati redovne sastanke u cilju pravovremenog upoznavanja Uprave Društva s relevantnim rizicima kojima je izloženo Društvo.

Pravila rada sustava internih kontrola**Članak 19.**

Sustav internih kontrola predstavlja integrirani proces oblikovan u cilju osiguranja postignuća poslovnih ciljeva društva kroz učinkovitost poslovnih operacija i aktivnosti, pouzdanosti financijskih izvještaja i usklađenosti sa svim primjenjivim propisima i zakonima.

Članak 20.

Sustav internih kontrola obuhvaća sve interne akte Društva te aktivnosti i postupke zaposlenika na svim razinama Društva u svim ključnim poslovnim procesima radi osiguranja učinkovitog upravljanja rizicima kojima Društvo jest ili bi moglo biti izloženo. Radi adekvatnog upravljanja rizicima i pravovremene identifikacije rizika kontrolne funkcije razmjenjuju informacije o nalazima provedenih kontrola koje bi mogle biti od utjecaja na nastanak konkretnog rizika.

Članak 21.

Uprava Društva je odgovorna za uspostavu učinkovitog sustava internih kontrola.

Članak 22.

Uprava procjenjuje učinkovitost uspostavljenog sustava internih kontrola najmanje jednom godišnje, te po potrebi daje kontrolnim funkcijama obvezujuće upute za postupanje.

Kapitalni zahtjevi**Članak 23.**

Temeljem odredbi članka 12. IFR Uredbe, Društvo se s obzirom da drži imovinu za klijente temeljem usluge upravljanja portfeljem i temeljem usluge skrbništva, ne može smatrati malim i nepovezanim investicijskim društvom. U tom smislu Društvo u svakom trenutku mora imati regulatorni kapital u skladu s člankom 9. IFR Uredbe, koji iznosi najmanje D, pri čemu je D definirano kao najviše od sljedećeg:

- a) zahtjev za fiksne opće troškove izračunat u skladu s člankom 13. IFR Uredbe;
- b) zahtjev za trajni minimalni kapital u skladu s člankom 14. IFR Uredbe;
- c) zahtjev za faktor K izračunat u skladu s člankom 15. IFR Uredbe.

Zahtjev za fiksne opće troškove**Članak 24.**

Zahtjev za fiksne opće troškove iznosi najmanje jednu četvrtinu fiksnih općih troškova iz prethodne godine. Društvo se koristi iznosima koji se dobiju primjenjivim računovodstvenim okvirom. Izračun zahtjeva za fiksne opće troškove kao i stavke za odbitak definirani su Provedbenom uredbom (EU) 2021/2284.

Zahtjev za trajni minimalni kapital**Članak 25.**

Zahtjev za trajni minimalni kapital jednak je najmanje iznosu vrijednosti inicijalnog kapitala Društva sukladno članku 10. t.4. Zakona o tržištu kapitala.

Zahtjev za faktor K

Članak 26.

Postupci za ovladavanje i praćenje rizika koje investicijsko društvo može predstavljati za klijenta, tržište i samo društvo (tzv. faktori K) određeni su Dodatkom 5. ove Politike.

Pravila provođenja postupka ocjenjivanja internog kapitala

Članak 27.

Postupak ocjenjivanja internog kapitala Društvo utemeljuje na osnovu strategija i politika upravljanja rizicima Društva, razmjerno vrsti, opsegu i složenosti poslovanja kao i vrsti i opsegu investicijskih usluga i aktivnosti koje društvo pruža i obavlja.

Postupak ocjenjivanja internog kapitala obuhvaća sljedeće:

1. utvrđivanje rizika,
2. mjerenje ili procjenu pojedinog rizika i određivanje pripadajućih iznosa internih kapitalnih zahtjeva,
3. određivanje ukupnog internog kapitala,
4. usklađivanje potrebnog regulatornog kapitala i potrebnog internog kapitala.

Članak 28.

Utvrđivanje svih rizika i određivanje njihove značajnosti zasniva se na sveobuhvatnoj procjeni rizika kojima je investicijsko društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo, a koji su svojstveni vrsti, opsegu i složenosti investicijskih usluga i aktivnosti koje investicijsko društvo pruža i obavlja. Postupak utvrđivanja rizika uključuje obvezno i procjenu financijskog stanja investicijskog društva i vanjskog okruženja u kojem posluje te obuhvaća i buduća prognozirana kretanja i promjene.

Članak 29.

Društvo je dužno najmanje jednom godišnje provesti ocjenu prikladnosti postupka ocjenjivanja adekvatnosti internog kapitala u okviru redovitog godišnjeg izvještaja funkcije upravljanja rizicima koji Uprava Društva odobrava.

Društvo će sam postupak ocjenjivanja internog kapitala i njegove raspodjele provoditi najmanje jednom godišnje, a u slučaju značajnih promjena u tijeku godine i češće.

Postupak ocjenjivanja internog kapitala Društva (tzv. ICAAP= Internal capital adequacy assessment process) detaljnije je opisan u dokumentu Strategija preuzimanja rizika Društva.

Javna objava informacija Društva

Članak 30.

Društvo javno objavljuje sljedeće informacije navedene u šestom dijelu IFR Uredbe, na dan objave svojih godišnjih financijskih izvještaja:

- ciljeve i politike upravljanja rizikom za svaku pojedinu kategoriju rizika, uključujući sažetak strategija i postupaka upravljanja tim rizicima i kratku izjavu o rizicima koju je odobrila Uprava društva kojom se sažeto opisuje ukupni profil rizičnosti Društva povezan s poslovnom strategijom,
- informacije o sustavima internog upravljanja: broj direktorskih mjesta na kojima se nalaze članovi upravljačkog tijela; politiku raznovrsnosti pri odabiru članova upravljačkog tijela, njezinu svrhu i sve relevantne ciljeve te opseg ostvarenja svrhe i ciljeva te politike; je li Društvo uspostavilo zaseban odbor za rizik te koliko je puta godišnje odbor za rizike zasjedao;
- informacije o regulatornom kapitalu Društva: potpuno usklađenje stavki redovnog osnovnog kapitala, stavki dodatnog osnovnog kapitala, stavki dopunskog kapitala te primjenjivih filtara i odbitaka koji se primjenjuju na regulatorni kapital Društva i bilance u revidiranim financijskim izvještajima Društva; opis glavnih značajki instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala i dopunskog kapitala koje je izdalo Društvo; opis svih ograničenja koja se primjenjuju na izračun regulatornog kapitala Društva u skladu s IFR Uredbom te instrumenata i odbitaka na koje se ta ograničenja primjenjuju;

- informacije o kapitalnim zahtjevima: sažeti prikaz pristupa Društva procjeni adekvatnosti njezina internog kapitala za potporu tekućim i budućim aktivnostima; kapitalne zahtjeve za faktor K; zahtjev za fiksne opće troškove Društva;
- informacije o politici i praksama primitaka Društva, uključujući aspekte koji se odnose na rodnu neutralnost i razlike u plaći između spolova, za one kategorije zaposlenika čije profesionalne aktivnosti značajno utječu na profil rizičnosti investicijskog društva: najvažnije značajke sustava primitaka, uključujući razinu varijabilnih primitaka i kriterije za dodjelu varijabilnih primitaka, informacije o politici isplate u instrumentima, politici odgode i kriterijima za prijenos prava iz primitaka; omjeri između fiksnih i varijabilnih primitaka Društva; ukupne kvantitativne informacije o primicima raščlanjene na više rukovodstvo i zaposlenike kako je propisano člankom 51.c) IFR Uredbe;
- informacije o tome koristi li se Društvo izuzećem utvrđenim člankom 32. stavkom 4. Direktive (EU) 2019/2034; nastavno na to da li je obveznik izvješćivanja sukladno članku 52. IFR Uredbe te da li sukladno članku 53. IFR Uredbe treba objaviti informacije o okolišnim, društvenim i upravljačkim rizicima, uključujući fizičke rizike i rizike tranzicije.

Izvješćivanje nadležnih tijela

Članak 31.

Društvo izvješćuje nadležna tijela o sljedećim informacijama:

- razini i sastavu regulatornog kapitala;
- kapitalnim zahtjevima;
- izračunima kapitalnog zahtjeva;
- razini aktivnosti, uključujući bilancu i raščlambu prihoda po investicijskim uslugama i primjenjivom faktoru K;
- koncentracijskom riziku;
- likvidnosnim zahtjevima.

Zahtjevi na izvješćivanje o adekvatnosti kapitala propisani su člankom 54. uredbe (EU) br. 2019/2033 te dodatno Provedbenom uredbom Komisije (EU) br. 2021/2284 kojom su utvrđeni provedbeni tehnički standardi za primjenu IFR Uredbe kojom se pobliže određuju format, učestalost i pripadajuće upute o izvješćivanju o bonitetnim zahtjevima i javnoj objavi informacija investicijskih društava.

Društvo kao društvo koje nije malo i nepovezano tromjesečno dostavlja informacije o kojima izvješćuje u elektroničkom obliku upotrebom obrazaca iz Priloga I. Provedbene uredbe u skladu s uputama iz Priloga II. te u skladu s formatima za razmjenu podataka i načinima prikazivanja koje odrede nadležna tijela poštujući definiciju podataka iz modela podataka i formule za validaciju utvrđene u Prilogu V. Društvo objavljuje informacije o regulatornom kapitalu upotrebom obrazaca iz Priloga VI. Provedbene uredbe i u skladu s relevantnim uputama iz Priloga VII. Dodatno, Društvo jednom godišnje dostavlja izvještaje revidirane od strane ovlaštenog revizora sa stanjem na dan 31. prosinca najkasnije do 30. travnja sljedeće godine.

Prijelazne i zaključne odredbe

Članak 32.

Svi zaposlenici Društva obvezni su pridržavati se odredbi ove Politike i pripadajućih dodataka. Nepridržavanje odredbi Politike i pripadajućih dodataka smatra se povredom radne obveze za koju će se provesti postupak utvrđivanja odgovornosti zaposlenika.

Članak 33.

Na sve što nije regulirano ovom Politikom primjenjuju se važeći zakoni i propisi. Ova Politika stupa na snagu s danom donošenja.

U Varaždinu, 2. siječnja 2023.

Za FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.
Snježana Mihinjač Horvat, predsjednica Uprave
Martina Rončević, članica Uprave

DODATAK 1. – Postupci mjerenja i upravljanja tržišnim rizicima

Uvodne odredbe

Članak 1.

Dodatkom 1. Politike - Postupci mjerenja i upravljanja tržišnim rizicima propisuju se pravila poslovnog ponašanja, odnosno, obveze koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja tržišnim rizicima.

Cilj

Članak 2.

Cilj Dodatka 1. - Postupci mjerenja i upravljanja tržišnim rizicima obuhvaćaju definiranje metoda identifikacije, procjene, sustavnog praćenja, kontrole i nadzora tržišnih rizika.

Definicije

Članak 3.

Tržišni rizici su: pozicijski rizik, rizik namire i rizik druge ugovorne strane, rizik prekoračenja dopuštenih izloženosti, valutni rizik i robni rizik.

Pozicijski rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta ili, u slučaju izvedenog financijskog instrumenta, iz promjene cijene odnosno varijable. Pozicijski rizik dijeli se na: 1. opći pozicijski rizik – rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta uslijed promjene razine kamatnih stopa ili većih promjena na tržištu kapitala neovisno o bilo kojoj specifičnoj karakteristici tog financijskog instrumenta, 2. specifični pozicijski rizik – rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene financijskog instrumenta uslijed činjenica vezanih uz njegova izdavatelja, odnosno u slučaju izvedenog financijskog instrumenta, činjenica u svezi izdavatelja temeljnog financijskog instrumenta.

Rizik namire i rizik druge ugovorne strane su rizici gubitka koji proizlaze iz neispunjavanja obveza druge ugovorne strane na temelju pozicija iz knjige trgovanja.

Rizik prekoračenja dopuštenih izloženosti je rizik gubitka zbog prekoračenja izloženosti prema jednoj osobi ili grupi povezanih osoba na temelju pozicija iz knjige trgovanja.

Valutni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene tečaja valuta.

Robni rizik je rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe.

Članak 4.

Budući da Društvo ne obavlja djelatnost trgovanja za vlastiti račun ono ne evidnetira pozicije u knjizi trgovanja slijedom čega nije izloženo tržišnim rizicima koji se izvode iz pozicija u knjizi trgovanja.

Tržišni rizik kojem je Društvo izloženo odnosi se na valutni rizik i pozicijski rizik s obzirom da Društvo u knjizi pozicija kojima se ne trguje, dugoročno, do dospijeca drži financijske instrumente i to obveznice Republike Hrvatske.

Valutni rizik

Članak 5.

Valutni rizik označava opasnost da će fluktuacije tečaja strane valute u odnosu na obračunsku novčanu jedinicu imati negativan utjecaj **na stavke aktive i pasive**. Valutni rizik može nastati kao posljedica:

1. Trgovanja u stranoj valuti/na inozemnim tržištima
2. Trgovanjem vrijednosnica denominiranih u stranoj valuti ili s valutnom klauzulom
3. Zaduživanjem i plasiranjem depozita u stranoj valuti ili s valutnom klauzulom
4. Obavljanjem izvanbilančnih poslova denominiranih u stranoj valuti
5. Valutne neusklađenost između aktive i pasive
6. Ograničenja na konverziju pojedinih valuta
7. Poremećaja na tržištu

Članak 6.

Metode koje se primjenjuju u mjerenju valutnog rizika, te kod određivanja ograničenja valutne izloženosti je izračun otvorene devizne pozicije po pojedinoj valuti u okviru pozicija bilance (kao što je primjerice potraživanje na ime dospjele/nedospjele brokerska provizija u stranoj valuti, obveze za kredit denominiran u stranoj valuti, obveze prema dobavljačima u stranim valutama i slično).

Doseg i obuhvat pozicijskih rizika

Članak 7.

Strategija Društva prilikom alokacije imovine je takva da Društvo dio imovine, do najviše 50% ukupne imovine može držati u državnim obveznicama država članica EU, a s obzirom da iste koristi za potrebe kolaterala, isključivo za potrebe trgovanja i poravnanja za račun klijenata Društva kod središnje druge ugovorne strane.

Svaka takva kategorija financijskog instrumenta u kojoj Društvo drži 10% vrijednosti i više u odnosu na ukupnu vrijednost imovine, iskazanu u zadnjim financijskim izvješćima, smatra se za Društvo značajnom sa stajališta aktivnog upravljanja rizikom promjene vrijednosti navedenog instrumenta (dalje u tekstu: značajne pozicije).

Društvo, bez obzira na prethodni stavak ovog članka, ako smatra relevantnim, može i za pozicije kojima prema odredbama nije značajno izloženo, primjenjivati aktivno upravljanje rizicima promjene vrijednosti takvih instrumenata.

Rizik promjene cijene vrijednosnog papira

Članak 8.

Rizik promjene cijene vrijednosnog papira predstavlja potencijalni rizik nastanka gubitka za Društvo koja proizlazi iz promjene cijene vrijednosnog papira u kojemu Društvo ima poziciju.

Rizik promjene cijene vrijednosnog papira dijeli se na sistemski rizik i specifični rizik. Sistemski rizik je rizik koji nije moguće diversificirati, a predstavlja opasnost da će se cijena vrijednosnog papira promijeniti uslijed čimbenika koji imaju direktan ili indirektan utjecaj na cjelokupno tržište (poput recesije, inflacije, političkih faktora i slično). Specifični rizik vezan je uz samog izdavatelja vrijednosnog papira, te u slučaju ulaganja u državne obveznice zemalja članica EU nije relevantan.

Članak 9.

Ukupni rizik izloženosti promjeni cijena vrijednosnih papira Društvo prati mjesečno za značajne pozicije, za slučaj ako vrijednosni papiri nemaju aktivno tržište na način da funkcija upravljanja rizicima pribavi primjerice cijene obveznica sa OTC tržišta odnosno podatke o kotacijama od strane relevantnih banaka.

Na temelju pribavljenih podataka o cijenama vrijednosnih papira koji nemaju aktivno tržište ili prosjeka pribavljenih cijena, funkcija upravljanja rizicima izračunava utjecaj promjene cijene na kretanje revalorizacijskih rezervi s obzirom da su negativne revalorizacijske rezerve odbitna stavka kapitala.

Ako cijena izračunata na temelju prethodnog stavka odstupa za više od 10% u odnosu na prethodni izračun funkcija upravljanja rizicima izvršit će izračun utjecaja promjene cijene na revalorizacijske rezerve i o istom će bez odgađanja obavijestiti Upravu Društva.

Postupci za upravljanje kamatnim rizikom koji proizlazi iz poslova koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje

Članak 10.

Kamatni rizik definira se kao mogućnost da iznenadna promjena kamatnih stopa vrijednosnih papira s fiksnim prinosom ima negativan utjecaj na poziciju Društva.

Članak 11.

U svrhu što boljeg praćenja eksternih faktora rizika kamatnih stopa, vrši se analiza i praćenje trendova kretanja kamatnih stopa na domaćem i međunarodnom tržištu.

Članak 12.

Na osnovi navedenih mjera, ukoliko procijeni da je stjecanje takvih pozicija značajno, Društvo može odrediti i posebne limite alokacije izloženosti vrijednosnim papirima s fiksnim prinosom, odnosno smanjiti postojeće i pristupiti prodaji takvih instrumenata.

Ako Društvo u knjizi pozicija kojima se ne trguje već posjeduje značajne pozicije za potrebe upravljanja kamatnim rizikom primjenjuju se mjere iz članka 9. ovog Dodatka Politici.

Resursi**Članak 13.**

Metode i modeli za identifikaciju, nadzor i kontrolu izloženosti tržišnim rizicima zasnivaju se na postojećoj kvaliteti i dostupnosti podataka, te IT podršci.

Odgovorne osobe**Članak 14.**

Za neovisni izračun i provjere izračuna zadužena je funkcija upravljanja rizicima.

Na sve što nije specificirano ovim Dodatkom, primjenjuju se ostali relevantni interni akti Društva.

DODATAK 2. – Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizicima

Uvodne odredbe

Članak 1.

Dodatkom 2. Politike - Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizikom propisuju se pravila poslovnog ponašanja, odnosno, obveze koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja operativnim rizikom.

Cilj

Članak 2.

Cilj ovog Dodatka 2. - Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizikom obuhvaćaju definiranje metoda analize, procjene i sustavnog praćenja operativnog rizika, ispunjavanje regulatornih zahtjeva, identifikacija odgovornih osoba, te smanjenje i održavanje razine operativnog rizika koja je prihvatljiva za Društvo.

Definicije

Članak 3.

Operativni rizik je definiran Uredbom (EU) br. 575/2013., prema kojoj operativni rizik predstavlja rizik gubitka koji proizlazi iz neadekvatnih ili neuspjelih unutarnjih procesa, ljudi i sustava ili iz vanjskih događaja, uključujući pravni rizik.

Pravni rizik predstavlja rizik gubitka nastao uslijed nedosljednosti primjene zakonskih odnosno podzakonskih propisa, preuzetih ugovornih obveza, internih pravilnika i procedura, te svi ostali gubici proizašli iz sudskih postupaka, arbitraža, nagodbi i sl.

Članak 4.

Društvo prati vlastitu razinu izloženosti operativnom riziku te je u tom smislu važna međusobna suradnja kontrolnih funkcija i to funkcije praćenja usklađenosti i funkcije upravljanja rizicima, kao i koordinacija s IT odjelom vezano za praćenje incidenata.

Identifikacija rizika i evidentiranje gubitaka

Članak 5.

Operativni rizici prate se i klasificiraju prema vrsti uzroka zbog kojeg su gubici nastali:

1. Ljudski faktor - gubici uzrokovani od strane zaposlenika s namjerom stjecanja osobne koristi na štetu Društva i/ili gubici nastali kao posljedica neadekvatne politike zapošljavanja
2. Procesi - gubici nastali kao posljedica nenamjernih propusta zaposlenika, nepoštivanja internih procedure ili nemara
3. Sustav - gubici nastali zbog manjkavosti i grešaka IT tehnologije, te neadekvatne IT sigurnosti
4. Eksterni događaji - gubici nastali zbog vanjskih faktora na koje Društvo nije u mogućnosti utjecati (nestanak struje, elementarne nepogode, promjene poreznih propisa i zakonske regulative i sl.).

Baza podataka o operativnim rizicima

Članak 6.

Interni podaci o nastalim gubicima proizašlih po osnovi operativnih rizika koriste se radi boljeg upravljanja operativnim rizicima na način da:

1. Pružaju bolji uvid o akumuliranim gubicima i izloženosti operativnom riziku i
2. Identificiraju kritične točke u organizaciji
3. Daju mogućnost Upravi da poduzme aktivnosti u cilju smanjenja operativnog rizika.

Resursi

Članak 7.

Metode i modeli za identifikaciju, nadzor i kontrolu izloženosti operativnom riziku zasnivaju se na postojećoj kvaliteti i dostupnosti podataka, te IT sustavima koje Društvo koristi.

Odgovorne osobe

Članak 8.

Funkcija praćenja usklađenosti vodi registar pritužbi klijenata u koji unosi pritužbe te procjenjuje da li bi pojedina pritužba mogla za posljedicu imati materijalne gubitke za Društvo, također provodi mjesečne kontrole sukladno planu kontrola gdje je cilj, između ostalog, detektirati i pogreške u procesima. Funkcija praćenja usklađenosti o kontrolama sastavlja zapisnik za Upravu Društva.

Funkcija upravljanja rizicima u okviru redovitih kontrola prati rizike s obzirom na vrstu uzroka kako je navedeno člankom 5. ovog dodatka Politike te izvještava Upravu Društva o provedenoj kontroli najmanje jednom godišnje, a prema potrebi i češće.

Na sve što nije specificirano ovim Dodatkom, primjenjuju se ostali relevantni interni akti Društva.

Plan neprekinutosti poslovanja

Članak 9.

Plan za slučaj nepredviđenih okolnosti i održavanja neprekinutosti poslovanja koje je usvojilo Društvo, a kojim se osigurava kontinuitet poslovanja i ograničavanje gubitaka u slučajevima znatnijeg narušavanja ili prekida poslovanja predstavlja sastavni dio Dodatka 2. - Postupci mjerenja i upravljanja operativnim rizikom. Navedeni plan revidira se barem jedanput godišnje, te se na kraju svake kalendarske godine provodi redovno testiranje plana o čemu se sastavlja zapisnik.

DODATAK 3. – Postupci mjerenja i upravljanja kreditnim rizikom

Uvodne odredbe

Članak 1.

Dodatkom 3. Politike - Postupci mjerenja i upravljanja kreditnim rizikom, propisuju se pravila poslovnog ponašanja, odnosno, obveze koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja kreditnim rizikom i rizikom druge ugovorne strane.

Cilj

Članak 2.

Cilj Dodatka 3. - Postupci upravljanja kreditnim rizikom obuhvaćaju metode procjene i praćenja kreditnog rizika i rizika druge ugovorne strane. Ovim Dodatkom određuje se i način ispunjavanja regulatornih zahtjeva, metode umanjenja kreditnog rizika, te identifikacija osoba odgovornih za praćenje, upravljanje i izvještavanje o rizicima.

Definicije

Članak 3.

Kreditni rizik je rizik gubitka koji nastaje zbog neispunjavanja novčane obveze osobe prema Društvu nastalih **na temelju potraživanja društva prema trećima**.

Članak 4.

1. Kategorije izloženosti kreditnog rizika mogu predstavljati stavke iz knjige pozicija kojima se ne trguje te potraživanja prema trećima temeljem pravnih poslova i pruženih usluga

Praćenje i upravljanje kreditnim rizikom i rizikom druge ugovorne strane

Članak 5.

U svrhu efikasne kontrole i praćenja kreditnog rizika, vezano uz rizike koji proizlaze iz vrijednosnih papira isti se mjere kako je opisano Dodatkom I. Vezano za rizike koji proizlaze iz potraživanja, odjel računovodstva mjesečno prati knjigovodstvene stavke dospjelih a nenaplaćenih potraživanja, s protekom roka dospijeca dužim od 30 dana. Za sva takva pojedinačna potraživanja veća od 650 eura odjela računovodstva obavještava upravu Društva i funkciju upravljanja rizicima s prijedlogom postupanja i komentarom dužnika ako je dostupan.

Politika kolaterala

Članak 6.

Društvo može umanjiti izloženost kreditnom riziku i riziku druge ugovorne strane korištenjem kolaterala kao instrumenta osiguranja naplate potraživanja. Kolaterali mogu biti financijski i nefinancijski.

Društvo u pravilu potraživanja osigurava kolateralima koji mogu biti financijski, ali i drugi kolaterali kojima se uobičajeno osiguravaju potraživanja.

Instrument osiguranja je financijski kolateral ako se radi o sljedećim instrumentima:

1. Gotovinski polog kod Društva (ili ekvivalenti gotovine)
2. Dužnički vrijednosni papiri središnjih država i središnjih banaka
3. Dužnički vrijednosni papiri institucija koji imaju odgovarajući kreditni rejting
4. Dužnički vrijednosni papiri institucija bez kreditnog rejtinga ali pod uvjetom da:
 - a. Kotiraju na priznatoj burzi
 - b. Smatraju se nadređenim potraživanjem
 - c. Instrument je lako utrživ
5. Dionice ili konvertibilne obveznice uključene u glavni burzovni indeks
6. Dionice ili konvertibilne obveznice koje nisu uključene u glavni burzovni indeks, ali se njima trguje na priznatoj burzi
7. Jedinice u subjektima za zajedničko ulaganje, pod uvjetom da se:
 - a. Cijena jedinice objavljuje dnevno

- b. Subjekt za zajedničko ulaganje je ograničen na ulaganje u prethodno navedene instrumente

Odgovorne osobe i resursi

Članak 7.

Odjel računovodstva i odjel upravljanja rizicima prate i izvještavaju o kreditnom riziku.

Uprava prilikom ugovaranja poslova, vodi računa da uzeti instrumenti osiguranja udovoljavaju uvjetima propisanim ovom Politikom, kao i da tržišna vrijednost kolaterala predstavlja adekvatno osiguranje od kreditnog rizika.

Članak 8.

Metode i modeli za identifikaciju, praćenje i kontrolu izloženosti kreditnom riziku i riziku druge ugovorne strane zasnivaju se na postojećoj kvaliteti i dostupnosti podataka i IT podršci potrebnoj za implementaciju različitih modela.

DODATAK 4. – Postupci mjerenja i upravljanja likvidnosnim rizikom

Uvodne odredbe

Članak 1.

Dodatkom 4. Politike - Postupci mjerenja i upravljanja likvidnosnim rizikom propisuju se pravila poslovnog ponašanja, odnosno, obveze koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja likvidnosnim rizikom.

Cilj

Članak 2.

Cilj Dodatka 4. - Postupci mjerenja i upravljanja likvidnosnim rizikom podrazumijevaju definiranje metoda procjene i sustavnog praćenja likvidnosnog rizika, u svrhu ustrojavanja i provođenja primjerene, učinkovite i sveobuhvatne strategije i postupaka koji će osigurati trajnu sposobnost Društva da pravovremeno ispunji svoje novčane obveze. Također, ovom Politikom definira se i način ispunjavanja regulatornih zahtjeva, te identifikacija osoba odgovornih za praćenje, upravljanje i izvještavanje o likvidnosnom riziku.

Definicije

Članak 3.

Likvidnosni rizik predstavlja opasnost od neusklađenosti dospelosti potraživanja i obveza, što može rezultirati ili nemogućnošću naplate potraživanja na dan dospijeca ili nemogućnošću izvršenja obveza po njihovom dospijecu. U širem smislu, likvidnosni rizik označava opasnost da se bilo koji nenovčani oblik imovine neće moći bez gubitaka pretvoriti u novac kroz određeno vrijeme.

Osnovni uzroci nastanka likvidnosnog rizika su:

- Neusklađenost dospijeca potraživanja i obveza s novčanim tijekovima;
- Nedovoljne rezerve likvidnosti;
- Izvanredne situacije na tržištu koje mogu uzrokovati povećane potrebe za likvidnošću;
- Situacije smanjene likvidnosti tržišta u kojima postoji opasnost nemogućnosti utrživosti pozicija u vrijednosnim papirima, ili je njihova prodaja moguća uz realizaciju velikog gubitka.

Postupak praćenja i upravljanja likvidnosnim rizikom

Članak 4.

Nadzorni odbor Društva daje suglasnost, a Uprava Društva donosi poslovnu politiku, strateške ciljeve i financijski plan, te u skladu s donesenim planom utvrđuje razinu sklonosti za preuzimanje likvidnosnog rizika i procjenjuje da li su propisane mjere i postojeći sustav upravljanja likvidnosnim rizikom adekvatni. Ako Uprava, s obzirom na doneseni plan poslovanja procijeni da su potrebne dodatne mjere za adekvatno upravljanje likvidnosnim rizikom prema potrebi će u koordinaciji s funkcijom upravljanja rizicima propisati dodatne mjere.

Prilikom procjene sustava za upravljanje likvidnosnim rizikom Uprava će se voditi time da bi mjere za upravljanje likvidnosnim rizikom trebale osigurati dovoljno likvidnih sredstava u obliku rezervne, nezaložene imovine za osiguranje u slučajevima raznih stresnih događaja.

Članak 5.

U svrhu dnevnog praćenja likvidnosti, Uprava Društva prati stanja raspoloživih likvidnih sredstava i obveza koje uskoro dospijevaju, uključujući i praćenje unutardnevne likvidnosti radi unutrašnjih kretanja zahtjeva za kolateralom.

Mjere za upravljanje likvidnosnim rizikom

Mjerenje novčanih priljeva i odljeva u svim valutama, neto novčanih tokova kao i procjena svih budućih priljeva i odljeva

Članak 6.

Kako je navedeno u članku 4. Politike, Uprava, uz suglasnost Nadzornog odbora donosi poslovnu politiku, strateške ciljeve i financijski plan. Na mjesečnom nivou Uprava kontrolira tekuće novčane priljeve i odljeve u svim valutama koje zatim uspoređuje s projekcijama iz plana za tu godinu, uzimajući u obzir prosječne mjesečne vrijednosti prema godišnjem planu.

Očekivanim priljevima novčanih sredstava smatraju se priljevi s osnove provizija za pružene investicijske usluge i drugi priljevi za koje se očekuje da će biti ostvareni u određenom razdoblju. Očekivanim odljevima novčanih sredstava smatraju se odljevi s osnova pružanja investicijskih usluga, obveze prema dobavljačima, zaposlenicima i drugi odljevi za koje se očekuje da će biti ostvareni u određenom razdoblju.

Podaci o prihodima s osnove trgovanja vrijednosnim papirima u Hrvatskoj i u inozemstvu koji predstavljaju najveći udio u prihodima društva dostupni su Upravi u svakom trenutku kroz brokersku aplikaciju Hyperion, dok su podaci o redovnim odljevima procjenjeni u okviru plana odnosno u slučaju izvanrednih troškova odobreni od strane Uprave u skladu sa stanjem likvidnosti.

Osiguravanje i održavanje dovoljno likvidnih sredstava koja čine trajni opseg likvidnosti. Ako Uprava mjerenjem novčanih priljeva i odljeva utvrdi konstantan negativan trend u odnosu na podatke od prethodnih mjeseci a koji je takav da značajno narušava planiranu likvidnost Društva, nastojat će uskladiti odljeve u odnosu na trenutačne priljeve, te u optimalnom vremenskom roku nastojati formirati rezerve likvidnosti u depozitima ili likvidnim vrijednosnim papirima koji će predstavljati rezerve „blizu novca“ tj. mogućnost trenutnog unovčavanja istih ili se zadužiti.

Članak 7.

Utvrđivanje postupaka u kriznim situacijama

Kriznom situacijom u smislu postupaka upravljanja likvidnosnim rizikom smatra se kada Uprava odnosno funkcija upravljanja rizicima temeljem praćenja stanja procijeni konstantan negativan trend koji značajno narušava planiranu likvidnost Društva na način da ima utjecan na mogućnost Društva da redovito izvršava svoje obveze prema trećim stranama te obveze za potrebne kolaterale.

Ukoliko Uprava utvrdi da je nastala krizna situacija pokreće proces restrukturiranja imovine iz knjige pozicija kojima se ne trguje bez obzira na pripadajuće gubitke ili proces ishođenja kreditne linije za kratkoročno financiranje.

Zahtjev za likvidnost prema IFR Uredbi

Članak 8.

Društvo drži iznos likvidne imovine jednak najmanje trećini iznosa zahtjeva za fiksne opće troškove kako su propisani Uredbom (EU) 2019/2033.

Likvidna imovina je detaljnije definirana člankom 43. IFR Uredbe. Novčana sredstva, kratkoročni depoziti i financijski instrumenti koji pripadaju klijentima, čak i ako se drže u ime investicijskog društva ne tretiraju se kao likvidna imovina.

Odgovorne osobe, resursi, sustav izvještavanja

Članak 9.

Odjel računovodstva svakodnevno Upravi i Odjelu upravljanja rizicima šalje pregled stanja po redovnim računima Društva, pregled potraživanja po dospjelim provizijama koje se nalaze na računu za posebne namjene kao i pregled svih obaveza Društva.

Uprava Društva prati i upravlja likvidnosnim rizikom kako je opisano u članku 6. dok Odjel upravljanja rizicima uz kontinuirano praćenje kvartalno izračunava pokazatelj likvidnosti sukladno članku 8. ovog Dodatka 4. Politici.

Za praćenje poštivanja donesenih politika, kao i kontrolu propisanog koeficijenta likvidnosti odgovorna je funkcija praćenja usklađenosti u okviru redovitih kontrola koje provodi.

Članak 10.

Podloge potrebne za izračun pokazatelja likvidnosti, a koje nisu dio računovodstvenih evidencija Društvo vodi u zasebnim evidencijama u fizičkom obliku.

Podloge iz prethodnog stavka čuvaju se najmanje tri godine, a za arhiviranje je zadužen odjel računovodstva.

Članak 11.

Metode i modeli za identifikaciju, praćenje i kontrolu izloženosti likvidnosnom riziku zasnivaju se na postojećoj kvaliteti i dostupnosti podataka i IT podršci potrebnoj za implementaciju različitih modela.

Testiranje otpornosti na stres

Svrha i cilj

Članak 12.

Jedan od internih standarda koji se primjenjuje u procesu upravljanja likvidnosnim rizikom su stres testovi likvidnosti. Svrha ove procedure je definiranje metodologije i standardizacija postupka izrade stres testova likvidnosti te korištenje rezultata testiranja u prilagođavanju strategije upravljanja likvidnosnim rizikom. Cilj izrade stres testova likvidnosti je prepoznati situaciju te pripremiti odgovorne osobe Društva za promptnu reakciju u slučaju krize likvidnosti.

Pojmovi

Članak 13.

Testiranje otpornosti na stres može se podijeliti na analizu scenarija i analizu osjetljivosti, a isto predstavlja tehniku upravljanja rizicima koja se koristi za procjenu potencijalnih učinaka specifičnih događaja i/ili promjene više financijskih faktora na financijsko stanje Društva.

Analiza scenarija je procjena utjecaja istodobne promjene više faktora rizika na financijsko stanje Društva u jasno definiranim stresnim okolnostima.

Analiza osjetljivosti je procjena utjecaja jednog određenog faktora rizika na financijsko stanje Društva pri čemu uzrok nije definiran.

Stres test se odnosi na promjenu vrijednosti pojedinih parametara koji imaju utjecaj na likvidnosnu poziciju Društva i utvrđivanje efekata utjecaja tih parametara na cjelokupno poslovanje.

Metodologija izrade stres testova, stresni scenarij i učestalost provođenja stres testova

Članak 14.

Funkcija upravljanja rizicima Društva izrađuje stres testove likvidnosti u kojima simulira stresnu situaciju po likvidnost Društva te predlaže rješenje i poduzimanje mjera u takvim situacijama, minimalno jednom godišnje ili češće prema potrebi.

Stresna situacija koja se simulira u određenom testu obično je uvjetovana indikatorima na tržištu kapitala, u gospodarstvu općenito i/ili u Društvu, koji najčešće upućuju na mogućnost nastanka krize likvidnosti.

Pri odabiru stresnog scenarija uzimaju se u obzir predvidive i neuobičajene okolnosti odnosno testiranja za dulje razdoblje stresnih okolnosti te se po odabiru scenarija pristupa analizi scenarija ili analizi osjetljivosti ovisno o tome da li se simulira utjecaj jednog ili više faktora.

Stres test likvidnosti sadrži minimalno stresni scenarij, trenutno stanje imovine i pokazatelja likvidnosti Društva, utjecaj stres scenarija na bilančne pozicije i pokazatelje likvidnosti, moguće interne reakcije Društva te prijedlog rješenja testiranog scenarija.

Uzima se najčešće kombinacija dva događaja koji bi simulacijom na trenutno stanje važnijih pokazatelja likvidnosti Društva izazvali poremećaj odnosno krizu likvidnosti ili se odabire samo jedan faktor u kojem slučaju se radi testiranje analizom osjetljivosti. Za potrebe godišnjeg testiranja uzimaju se najmanje tri stresna scenarija od koji dva moraju uključiti kombinaciju više događaja pri čemu će se u jednom scenariju predvidjeti da razdoblje stresnih okolnosti traje dulje vrijeme, a najmanje pola godine.

Prilikom odabira scenarija najčešće se odabiru slijedeći događaji/faktori:

a) Unutarnji faktori specifični za investicijsko društvo:

- primitak zahtjeva za raskid ugovora od strane velikog broja individualnih klijenata ili manjeg broj značajnih klijenata Društva;
- neočekivan porast troškova povezanih s promjenama regulative ili s obzirom na pregovaračku poziciju s većim dobavljačima i/ili partnerima;
- smanjenje cijena usluga Društva s obzirom na pritisak od strane konkurencije;
- utjecaj objave rezultata poslovanja Društva ili drugih vijesti kojima se narušava ugled Društva na stanje likvidnosti i dr.

b) Vanjski faktori specifični za investicijsko društvo:

- pad prometa na Zagrebačkoj burzi;
- iznenadni porast/pad tečaja EUR/USD;
- nemogućnost zaduživanja kod banaka;
- neplanirana uskrata korištenja okvirnih kredita od strane banaka odnosno skraćenje roka za povrat već iskorištenih okvirnih kredita.

c) Kombinirani alternativni scenariji

Mjerenja i izvještavanja

Članak 15.

U postupku provedbi stres testova sudjeluju funkcija upravljanja rizicima i odjel računovodstva. Vežano za testiranje izrađuje se zapisnik koji sadržava rezultate testiranja te aktivnosti i mjere koje se predlažu u slučaju nepovoljnih rezultata testiranja u obliku plana oporavka likvidnosti. Zapisnik se, uz eventualne priloge, a s ciljem analize rezultata nakon sastavljanja dostavlja Upravi Društva koja može ovisno o rezultatu poduzeti korektivne mjere ili aktivnosti za ublažavanje izloženosti Društva, osiguranje zaštitnih slojeva likvidnosti i prilagodbu profila likvidnosti Društva njegovoj toleranciji na rizik. Uprava u slučaju izrazito negativnog ishoda stres testa likvidnosti, koji ukazuje na to da je Društvu potreban dodatni kapital za redovno poslovanje, o istom obavještava Nadzorni odbor Društva.

DODATAK 5. – Postupci mjerenja i upravljanja rizicima koje investicijsko društvo može predstavljati za klijenta, tržište i samo društvo (tzv. faktori K)**Uvodne odredbe**

Članak 1.

Dodatkom 5. Politike - Postupci mjerenja i upravljanja izloženosti društva skupu faktora K, propisuju se pravila poslovnog ponašanja, odnosno, obveze koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja izloženosti skupu faktora K, specifičnih za investicijska društva.

Cilj

Članak 2.

Cilj Dodatka 5. - Postupci mjerenja i upravljanja izloženosti ovom riziku obuhvaćaju metode procjene i praćenja izloženosti faktorima K te utjecaju istih na regulatorni kapital Društva. Ovim Dodatkom određuje se i način ispunjavanja regulatornih zahtjeva te identifikacija osoba odgovornih za praćenje, upravljanje i izvještavanje o rizicima.

Definicije

Članak 3.

Faktori K predstavljaju kapitalne zahtjeve za rizike koje investicijsko društvo predstavlja za klijente, tržišta i sebe samog te su svakom pojedinom faktoru K dodijeljeni pripadajući koeficijenti.

Članak 4.

Društvo izračunava faktore K u odnosu na:

- i. vrijednost imovine kojom Društvo upravlja za svoje klijente u okviru diskrecijskog upravljanja portfeljem i kontinuirano savjetovanje (AUM);
- ii. novčana sredstva klijenta koja Društvo drži (CMH);
- iii. vrijednost imovine koju Društvo pohranjuje i administrira za klijente (ASA) i
- iv. obrađene naloge klijenta tj. vrijednost naloga koje Društvo obrađuje za klijente, od zaprimanja i prijenosa naloga klijenta do izvršenja naloga za račun klijenata (COH).

Članak 5.

Društvo nije izloženo ostalim faktorima K koji su povezani s pozicijama iz knjige trgovanja, s obzirom da nije registrirano za trgovanje za vlastiti račun i ne posjeduje pozicije u knjizi trgovanja.

Praćenje i upravljanje rizikom izloženosti faktorima K

Članak 6.

Društvo vrši procjenu rizika izloženosti K-faktorima u skladu s Uredbom (EU) 2019/2033 Europskog Parlamenta i Vijeća o bonitetnim zahtjevima za investicijska društva. Na odgovarajuće K-faktore primjenjuju se pripadajući koeficijenti kako su definirani čl. 15. spomenute Uredbe.

Vrednovanje izvanbilančnih stavaka obavlja se u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom.

U svrhu efikasne kontrole i praćenja rizika izloženosti faktorima K tromjesečno se radi izračun kapitalnih zahtjeva za izloženost ovom riziku.

Članak 7.

U svrhu izračuna vrijednosti faktora K-AUM, vrijednost AUM-a pomični je prosjek mjesečne vrijednosti ukupne imovine pod upravljanjem, mjerene na zadnji radni dan za svaki od prethodnih 15 mjeseci pretvorenih u funkcionalnu valutu subjekata u to vrijeme, pri čemu se isključuju vrijednosti za zadnja tri mjeseca.

Vrijednost AUM-a aritmetička je sredina vrijednosti za preostalih 12 mjeseci. Vrijednost faktora K-AUM izračunava se prvog radnog dana svakog mjeseca.

Članak 8.

U svrhu izračuna vrijednosti faktora K-CMH, vrijednost CMH-a pomični je prosjek vrijednosti ukupnih novčanih sredstava klijenta koja se drže, mjereno na kraju svakog radnog dana za proteklih devet mjeseci, pri čemu se isključuju vrijednosti za tri posljednja mjeseca.

Vrijednost CMH-a aritmetička je sredina dnevnih vrijednosti tijekom preostalih šest mjeseci. Vrijednost faktora K-CMH izračunava se prvog radnog dana svakog mjeseca.

Članak 9.

U svrhu izračuna vrijednosti faktora K-ASA, vrijednost ASA-e pomični je prosjek vrijednosti ukupne imovine koja se dnevno pohranjuje i administrira, mjereno na kraju svakog radnog dana u proteklih devet mjeseci, pri čemu se isključuju vrijednosti za zadnja tri mjeseca.

Vrijednost ASA-e aritmetička je sredina dnevnih vrijednosti tijekom preostalih šest mjeseci. Vrijednost faktora K-ASA izračunava se prvog radnog dana svakog mjeseca.

Članak 10.

U svrhu izračuna vrijednosti faktora K-COH, vrijednost COH-a pomični je prosjek vrijednosti ukupnih obrađenih naloga klijenta, mjereno tijekom svakog radnog dana u proteklih šest mjeseci, pri čemu se isključuju vrijednosti za zadnja tri mjeseca.

Vrijednost COH-a aritmetička je sredina dnevnih vrijednosti tijekom preostala tri mjeseca. Vrijednost faktora K-COH izračunava se prvog radnog dana svakog mjeseca.

Odgovorne osobe i resursi

Članak 11.

Funkcija upravljanja rizicima prati i izvještava o riziku izloženosti faktorima K, te vrši nadzor i kontrolu usklađenosti sa zakonskom regulativom, te obavještava Upravu o istom.

Odjel računovodstva ima obvezu pravovremeno obavijestiti funkciju upravljanja rizicima o kategorijama izloženosti vezanima uz vanbilančne pozicije koje su bitne za izračun izloženosti i procjenu rizika.

Relevantne osobe društva obvezne su pravovremeno obavijestiti Upravu i Odjel upravljanja rizicima o sklapanju brokerskih i skrbničkih ugovora izrazito velike vrijednosti (veće od 13 milijuna eura), a koje bi mogle utjecati na izračun adekvatnosti i procjenu rizika izloženosti faktorima K.

Uprava Društva vodi računa da posjeduje dovoljnu razinu adekvatnosti kapitala za pokriće kapitalnih zahtjeva temeljem imovine na skrbi, novčanih sredstava klijenata koje drži na računima za posebnu namjenu te temeljem prometa klijenata.

Članak 12.

Metode i modeli za identifikaciju, praćenje i kontrolu izloženosti riziku faktora K zasnivaju se na postojećoj kvaliteti i dostupnosti podataka i IT podršci.

DODATAK 6. – Postupci mjerenja i upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava**Uvodne odredbe**

Članak 1.

Dodatkom 6. Politike - Postupci mjerenja i upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava opisuju se rizici kojima je društvo izloženo, odnosno, definiraju se mjere koje je Društvo dužno poduzeti prilikom aktivnog upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava.

Cilj

Članak 2.

Postupcima upravljanja rizicima unutar informacijskog sustava cilj je osiguranje raspoloživosti informacijskih sustava FIMA-VRIJEDNOSNICA, osiguranje informacijskog sustava od napada izvana ili iznutra i od neovlaštenog pristupa informacijama, osiguranje kontinuiteta poslovanja u slučaju izvanrednih događaja i sprečavanje gubitka informacija.

Identifikacija, procjena i mjerenje

Članak 3.

Rizici kojima je izložen informacijski sustav Društva mogu se svrstati u tri osnovne kategorije:

1. Prirodne (požar, poplava, zemljotres, oluje, zagađenje)
2. Ljudi namjerne pogreške (uništenje, promjena sadržaja, diverzija, sabotaza, krađa, neautorizirani pristupi, virusi)
3. Ljudi nenamjerne pogreške (nepažnja, nedisciplina, nemar, neznanje, neodgovarajući programi)
4. Tehničke greške (pogreška opreme, ispad opreme, prekid komunikacije)

Analizom rizičnih događaja obuhvaćaju su svi događaji koji na bilo koji način mogu narušiti ili prekinuti poslovanje investicijskog društva, te na taj način mogu onemogućiti društvo u poslovanju. Neki rizični događaji imaju utjecaj na kompletno poslovanje investicijskog društva, dok kod nekih postoji samo ograničen utjecaj na dio poslovnih procesa.

Prema tome utjecaj rizičnih događaja može biti sljedeći:

- Katastrofalan, s potpunim prekidom poslovanja društva,
- Vrlo ozbiljan, s djelomičnim prekidom poslovanja društva,
- Ozbiljan, s otežanim poslovanjem društva i prekidima nekih poslovnih procesa.

Kod analize rizičnih događaja određuje se i vjerojatnost njihovog pojavljivanja. Vjerojatnost se kreće od vrlo male (npr. za katastrofalne pojave poput zemljotresa ili terorističkih napada) do velike (npr. nedostupnost dijela informacijskog sustava ili bolest ključnog zaposlenika).

Popis mogućih prijetnji

Prijetnja	Učinak	Vjerojatnost	Učinak * Vjerojatnost
OPĆE PRIJETNJE			
Priroda			
Požar	100	0,2	20
Poplava	100	0,8	80

Oluje	75	0,6	40
Zagađenje	1	0,1	1
Zemljotres	100	0,3	30
Ljudi - namjerne pogreške			
Uništenje informatičkog sadržaja	100	0,2	20
Promjena sadržaja	100	0,1	10
Diverzije	30	0,2	6
Sabotaža	50	0,2	10
Krađa	80	0,2	16
Računalni virusi	100	0,2	20
Neautorizirani pristup	25	0,2	50
Ljudi -namjerne pogreške			
Nepažnja	80	0,2	16
Nedisciplina	100	0,2	20
Nemar	100	0,2	20
Neznanje	100	0,1	10
Neodgovarajući programi	100	0,1	10
Neodgovarajuća organizacija	100	0,1	10
Tehnička greška	100	0,2	20
Pogreška opreme	100	0,1	10
Ispad opreme	50	0,4	20
Prekid komunikacije	100	0,1	10

Rezultati procjene rizika

Vjerojatnost	Učinak		
	Umjeren (10)	Vrlo ozbiljan(50)	Katastrofalan(100)
Velika (1,0)	10	50	100
Srednja (0,5)	5	25	50
Mala (0,1)	1	5	10

Upravljanje rizicima

Članak 4.

4.1 Rizici uzrokovani prirodnim pojavama

Društvo organizira poslovanje u prostorijama koje su izgrađene prema protupožarnim standardima. Poslužitelji se smještaju temeljem Ugovora o najmu virtualnih servera i Ugovora o razini usluge u sistem salu u skladu s važećim IT standardima

4.2 Ljudi-namjerne pogreške

Zaposlenici Društva prilikom sklapanja ugovora o radu usuglašavaju se sa sigurnosnom politikom i politikom korištenja IT sustava te su je se dužni pridržavati. Informacijski sustav je zaštićen od malicioznog koda antivirusnom aplikacijom koje se nadzire na dnevnoj bazi i sustavom za sprečavanje neželjene pošte (SPAM). Korisnici nemaju dozvoljen pristup poslužiteljima na drugi način osim komunikacijskim protokolima koji su im potrebni za svakodnevni rad, isto tako upoznati su s pravilima korištenja lozinki na osobnim računalima koja je definirana unutar politike sigurnosti informatičkog sustava. Također, redovitim sigurnosnim pohranama i provjerom uspješnosti istih i to u odnosu na podatke iz baze i mail korespondenciju upravlja se rizikom od namjernog uništenja podataka.

Nadalje, rizikom od brisanja i izmjene sadržaja na mreži i u bazama podataka upravlja se na način da se dodjeljuju prava za pristup Intranetu Društva što odobrava Uprava. U odnosu na pojedine sadržaje na Intranetu pravo izmjene ima samo ograničeni broj zaposlenika, dok u odnosu na podatke iz baze podataka rizikom od namjerne ljudske pogreške se upravlja na način da je onemogućeno brisanje klijenta i povjesnih podataka o transakcijama klijenta, dok informaciju o izmjeni podataka o pojedinom klijentu (broja računa) dobiva funkcija praćenja usklađenosti i Uprava.

4.3 Ljudi-nenamjerne pogreške

Zaposlenici Društva moraju posjedovati informatičku pismenost za rad s aplikacijama koje se koriste unutar Društva.

Ljudske, nenamjerne pogreške minimiziraju se automatizacijom pojedinih radnih procesa i to u svim odjelima koji su uključeni u pružanje investicijskih usluga klijentima (odjel trgovanja, odjelu potpore, odjel računovodstva, odjel upravljanja portfeljima), kao i implementacijom kontrola u aplikacije za trgovanje putem interneta s ciljem sprječavanja ljudskih grešaka (od strane zaposlenika društva ili klijenata društva korištenjem aplikacije za internet trgovanje).

Sve mjere koje se poduzimaju za upravljanje rizicima od namjernih ljudskih pogrešaka služe i za upravljanje nenamjernim ljudskim pogreškama.

4.4 Tehničke pogreške

Tehničke pogreške unutar sustava smanjuju se redundancijom poslužitelja i mrežne opreme, gdje je to moguće, sigurnosnim pohranama podataka koji se obavljaju u dnevnim intervalima. Pregled ispravnosti IT opreme obavlja se na dnevnoj bazi putem sistemskih logova poslužitelja. Nadogradnja aplikacija koje se koriste u sustavu obavlja se na testnim poslužiteljima prije puštanja u produkciju zbog smanjenja rizika od nepravilnih postavki koje bi uzrokovale smanjenje funkcionalnosti poslovanja.

Utjecaj rizičnih događaja na poslovanje

Članak 5.

Prije nabrojani rizični događaji mogu izazvati posljedice po poslovanje investicijskog društva koje mogu biti neposredne (gubitak klijenata, gubitak podataka, financijski gubitak) i posredne (gubitak tržišnog udjela, gubitak reputacije).

Odgovorne osobe i resursi

Članak 6.

Odjel upravljanja rizicima sudjeluje u postupku identifikacije i procjene rizika zajedno s osobama zaduženim za održavanje informacijskih sustava kao i održavanje aplikacija koje društvo koristi, te prati iste i izvještava Upravu Društva o stanju u okviru propisanog godišnjeg izvješća za upravu.

Odjel informatike ima obvezu informirati odjel upravljanja rizicima o svim incidentima unutar informacijskog sustava koje imaju za posljedicu prestanak u radu cijelog ili pojedinih dijelova informacijskog sustava.

DODATAK 7. – Ostali rizici kojima je Društvo izloženo**Koncentracijski rizik**

Članak 1.

Koncentracijski rizik jest rizik koji proizlazi iz svake pojedinačne, izravne ili neizravne, izloženosti prema jednoj osobi, grupi povezanih osoba odnosno središnjoj drugoj ugovornoj strani ili skupa izloženosti koje povezuju zajednički činitelji rizika kao što su isti gospodarski sektor, odnosno geografsko područje, istovrsni poslovi ili roba, odnosno primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika, uključujući posebno rizike povezane s velikim neizravnim kreditnim izloženostima prema pojedinom davatelju kolaterala koji može dovesti do takvih gubitaka koji bi mogli ugroziti nastavak poslovanja investicijskog društva ili materijalno značajnu promjenu njegova profila rizičnosti.

S obzirom da Društvo ne trguje za vlastiti račun i nema knjigu trgovanja ne izračunava kapitalne zahtjeve za faktore K temeljem pozicija iz knjige trgovanja, vezano uz koncentracijski rizik i prekoračenja vrijednosti izloženosti u odnosu na regulatorni kapital.

Istovremeno, Društvo sukladno članku 31. ove Politike na tromjesečnoj osnovi izvješćuje nadležna tijela o:

- razini koncentracijskog rizika u pogledu kreditnih institucija, investicijskih društava i drugih subjekata kod kojih se drže novčana sredstva klijenata;
- razini koncentracijskog rizika u pogledu kreditnih institucija, investicijskih društava i drugih subjekata kod kojih su deponirani vrijednosni papiri klijenta;
- razini koncentracijskog rizika u pogledu kreditnih institucija kod kojih su deponirana vlastita novčana sredstva Društva;
- razini koncentracijskog rizika koja proizlazi iz dobiti;
- razina koncentracijskog rizika izračunata uzimajući u obzir imovinu i izvanbilančne stavke koje nisu evidentirane u knjizi trgovanja.

U Varaždinu, 2. siječnja 2023.

Za FIMA-VRIJEDNOSNICE d.o.o.
Snježana Mihinjač Horvat, predsjednica Uprave
Martina Rončević, članica Uprave